

R O Z H O D N U T Í

Nejvyšší správní soud jako soud kárný projednal v ústním jednání konaném dne 16. 9. 2010 v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Milady Tomkové, zástupce předsedkyně senátu JUDr. Jana Engelmana a přísedících JUDr. Bohuslava Vacaty, JUDr. Mileny Čechotkové, JUDr. Zory Krejčí a JUDr. Gabriely Halířové, Ph.D. návrh **krajské státní zástupkyně v Plzni** ze dne 6. 1. 2010 č. j. 1 SPR 380/2009 na zahájení řízení o kárné odpovědnosti **JUDr. L. Ř.**, státního zástupce Okresního státního zastupitelství Plzeň – město,

t a k t o :

Podle § 19 odst. 2 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, ve znění zákona č. 314/2008 Sb., se kárně obviněný

**JUDr. L. Ř.,
nar. X,**

státní zástupce Okresního státního zastupitelství Plzeň - město,

z p r o š ť u j e

návrhu na zahájení kárného řízení pro skutek spočívající v tom, že

v rozporu s povinnostmi státního zástupce vystříhat se všeho, co by mohlo ohrozit i v jeho osobním životě vážnost funkce státního zástupce nebo vážnost státního zastupitelství anebo ohrozit důvěru v nestranný a odborný výkon působnosti státního zastupitelství, zejména neumožnit, aby funkce státního zástupce byla zneužita k prosazování soukromých zájmů, stanovenými v § 24 odst. 2 písm. c) zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, v postavení státního zástupce Okresního státního zastupitelství Plzeň – město v trestní věci obviněného Mgr. M. Š. a spol. dozorované Krajským státním zastupitelstvím v Plzni pod spisovou značkou 2 KZV 40/2009 nejméně v době od 5. 11. 2009 do 16. 11. 2009 činil kroky ve prospěch tohoto obviněného, které spočívaly jednak v aktivním obstarávání právního zastoupení obviněného advokátem, jednak v působení na redaktora deníku Právo na zveřejnění vyjádření Mgr. Š. k věci, pokud přípravné řízení v jeho trestní věci skončí jinak než odsouzením, následně poté, co se seznámil s obsahem usnesení o zahájení trestního stíhání, poskytoval obviněnému návod, jak má před policejním orgánem vypovídat slovy: „...ty řekneš úplně jednoduše, že no jasně... já jsem vůbec nepředpokládal no, že by to mělo jít na jeho účet. Já jsem měl za to, že to, co je mé, půjde na můj účet...“ dále opakovaně znevažoval práci orgánů činných v trestním řízení včetně dozorové státní zástupkyně slovy „...to je takovej obrvůl, ten zpracovatel... je to blb, který si myslí, že je strašně chytřej... toho se bát nemusíš...“ a současně obviněnému, který byl stíhán pro závažný úmyslný trestný čin, opakovaně vyslovoval svoji podporu „...hele, jednou v životě

bych si přál přijít k penězům a mít proti sobě takovýho vola... spi opravdu v klidu, svěř se do mých rukou... tohle rozbijeme, tak to ti garantuju, s tím nebude problém...“ a tohoto jednání se dopustil přesto, že 5. 11. 2009 poté, co poskytl ústní informaci okresní státní zástupkyni Okresního státního zastupitelství Plzeň – město JUDr. A. Z. o tom, že Mgr. Š. byl zadržen a byl jí upozorněn, aby se v této věci neangažoval, tohoto pokynu nedbal a dokonce aktivity ve prospěch stíhaného činil ve dnech 9. 11. a 16. 11. 2009 v průběhu řádné pracovní doby stanovené mu na Okresním státním zastupitelství Plzeň – město,

neboť nebylo prokázáno, že se tento skutek **s t a l**.

O d ů v o d n ě n í :

Nejvyššímu správnímu soudu byl dne 6. 1. 2010 doručen návrh krajské státní zástupkyně v Plzni (dále též „navrhovatelka“) na zahájení řízení o kárné odpovědnosti kárně obviněného JUDr. L. Ř. Kárně obviněnému bylo kladeno za vinu, že se dopustil kárného provinění podle § 28 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, tím, že „v trestní věci obviněného Mgr. M. Š. a spol. dozorované Krajským státním zastupitelstvím v Plzni pod spisovou značkou 2 KZV 40/2009 nejméně v době od 5. 11. 2009 do 16. 11. 2009 činil kroky ve prospěch tohoto obviněného, které spočívaly jednak v aktivním obstarávání právního zastoupení obviněného advokátem, jednak v působení na redaktora deníku Právo na zveřejnění vyjádření Mgr. Š. k věci, pokud přípravné řízení v jeho trestní věci skončí jinak než odsouzením, následně poté, co se seznámil s obsahem usnesení o zahájení trestního stíhání, poskytoval obviněnému návod, jak má před policejním orgánem vypovídat slovy: „...ty řekneš úplně jednoduše, že no jasně. . . já jsem vůbec nepředpokládal no, že by to mělo jít na jeho účet. Já jsem měl za to, že to, co je mé, půjde na můj účet...“ dále opakovaně znevažoval práci orgánů činných v trestním řízení včetně dozorové státní zástupkyně slovy „...to je takovej obrvůl, ten zpracovatel... je to blb, který si myslí, že je strašně chytrý ...tobo se bát nemusíš...“ a současně obviněnému, který byl stíhán pro závažný úmyslný trestný čin, opakovaně vyslovoval svoji podporu, „...hele, jednou v životě bych si přál přijít k penězům a mít proti sobě takovýho vola... spi opravdu v klidu, svěř se do mých rukou ...tohle rozbijeme, tak to ti garantuju, s tím nebude problém...“ a tohoto jednání se dopustil přesto, že 5. 11. 2009 poté, co poskytl ústní informaci okresní státní zástupkyni Okresního státního zastupitelství Plzeň – město JUDr. A. Z. o tom, že Mgr. Š. byl zadržen a byl jí upozorněn, aby se v této věci neangažoval, tohoto pokynu nedbal a dokonce aktivity ve prospěch stíhaného činil ve dnech 9. 11. a 16. 11. 2009 v průběhu řádné pracovní doby stanovené mu na Okresním státním zastupitelství Plzeň – město.“ Navrhovatelka navrhla uložit kárné opatření podle § 30 odst. 1 písm. c) zákona o státním zastupitelství – odvolání z funkce.

Navrhovatelka v odůvodnění svého návrhu nejprve uvádí, že se o jednání, které kárně obviněnému klade za vinu, dozvěděla dne 21. 12. 2009 z podnětu Policie ČR, Služby kriminální policie a vyšetřování, Krajského ředitelství Západočeského kraje v Plzni, č. j. KRPP-9255/TČ-2009-030080 ze dne 16. 12. 2009. Obsahem podnětu bylo sdělení policie, že při vyhodnocování odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu nařízeného Okresním soudem Plzeň – město k účastnickému číslu +420776846614 uživatele Mgr. Š. vyšlo najevo, že kárně obviněný měl Mgr. Š. pomáhat s obhajobou a i jinak se ve věci angažovat. Kárně obviněný, dle informací jež poskytl okresní státní zástupkyni pro Plzeň – město JUDr. Zelené, získal informace o zadržení Mgr. Š. dne 5. 11. 2009 od manželky Mgr. Š. a zřejmě byl v této souvislosti požádán o pomoc. Z obsahu dalších hovorů mezi kárně obviněným a Mgr. Š. navrhovatelka dovozuje, že došlo k setkání manželů Ř. a manželů Š. v místě bydliště kárně obviněného dne 7. 11. 2009; kárně obviněný měl s Mgr. Š. při osobním setkání a poté i telefonicky projednávat obsah usnesení o zahájení trestního řízení a radit mu, co má vypovídat.

Kárně obviněný měl podle navrhovatelky též intervenovat u redaktora deníku Právo P. B. dne 6. 11. 2009, aby v případě, že trestní řízení neskončí odsuzujícím rozsudkem, poskytl Mgr. Š. v deníku prostor pro rehabilitaci. Kárně obviněný dále ve svých projevech závažným způsobem znevažoval práci policejního orgánu a dozorové státní zástupkyně, hrubě degradoval usnesení o zahájení trestního stíhání a vyjadřoval ústní podporu obviněnému ze závažného úmyslného trestného činu.

V jednání kárně obviněného spatřuje navrhovatelka závažné profesionální pochybení, neboť je jeho povinností zdržet se jakýchkoliv aktivit souvisejících s trestní věcí Mgr. Š. Jeho chování též poškozují kolektiv státních zástupců Okresního státního zastupitelství Plzeň – město a má negativní dopady na celou soustavu státního zastupitelství. Za přítěžující považuje navrhovatelka okolnost, že kárně obviněný je zkušeným státním zástupcem, který si musí být svých povinností plynoucích ze zákona o státním zastupitelství vědom.

Jako důkazy označila navrhovatelka

- zápis o vysvětlení, které podala 4. 1. 2010 A. Z., vedoucí státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství Plzeň - město u Krajského státního zastupitelství v Plzni
- část odtajněného spisu krajského státního zastupitelství v Plzni sp. zn. V 18-3/2009 týkající se nařízeného odposlechu v trestní věci obviněného Š. a spol.
- protokoly k záznamům telekomunikačního provozu a odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu účastnické stanice +420 776 846 614
- zvukovou projekci shora uvedených záznamů z nosiče CD
- žádost Krajského státního zastupitelství v Plzni ze dne 28. 12. 2009 vůči Policii ČR opírající se o § 14 odst. 2 zákona č. 283/1992 Sb., o státním zastupitelství o doplnění původní informace z 16. 12. 2009 (zejména o informace z lokalizačních údajů o pohybu obv. Š., údaje o uskutečnění určitých hovorů)
- informaci Policie ČR ze dne 30. 12. 2009 č. j. KRPP-9255/TČ-2009-030080
- osobní spis kárně obviněného a jeho pracovní hodnocení
- výsledky svědkyně JUDr. J. Ř., bytem Č. 160, Š.

Kárně obviněný byl rozhodnutím ministryně spravedlnosti ze dne 29. 1. 2010, č. j. 17/2010-OJ-SZ/3 dočasně zproštěn výkonu funkce státního zástupce (zjištěno z osobního spisu).

Kárný návrh byl podán osobou k tomu oprávněnou (§ 8 odst. 5 písm. c/ zákona č. 7/2002 Sb., zákon o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, dále jen „zákon o řízení“), přičemž byly zachovány lhůty, jež má na mysli ustanovení § 9 odst. 1 zákona o řízení, neboť návrh byl podán do šesti měsíců ode dne, kdy se navrhovatel dozvěděl o kárném provinění (21. 12. 2009), jakož i do tří (dvou - podle § 29 zákona o státním zastupitelství) let ode dne spáchání kárného provinění.

Kárně obviněný ve svém vyjádření především zpochybňuje možnost užití odposlechu soukromých telefonních hovorů mezi ním a Mgr. Š., které byly nařízeny příkazem k odposlechu Mgr. Š. v jeho trestní věci. Kárně obviněný zastává názor, že informace zjištěné z odposlechu mohou být použity pouze v trestním řízení proti obviněnému, v němž byly nařízeny; k tomuto závěru dospěl kárně obviněný výkladem čl. 7 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a § 88 trestního řádu. Dovojuje, že navrhovatelka naopak „zveřejněním“ obsahu soukromých rozhovorů kárně obviněného a Mgr. Š. v návrhu na zahájení kárného řízení porušila jeho právo na soukromí, jež mu garantuje cit. čl. 7 Listiny základních práv a svobod; kárně obviněný byl totiž

odposloucháván jako „třetí osoba“ a podle § 88 odst. 7 trestního řádu měly být záznamy, z nichž nebyly zjištěny skutečnosti významné pro trestní řízení s obviněným Mgr. Š., zničeny. Kárně obviněný považuje za nepřijatelné, aby byl proveden důkaz právě odposlechy jeho soukromých telefonních hovorů; odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího soudu 21 Cdo 1009/98 a Ústavního soudu II. ÚS 502/00, I. ÚS 191/05, II. ÚS 615/06 a Výkladové stanovisko Nejvyšší státní zástupkyně č. 3/2003. Provedení takového důkazu by bylo porušením práva kárně obviněného na spravedlivý proces ve smyslu čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. V této souvislosti se kárně obviněný domnívá, že skutky, jež jsou mu kladeny za vinu, nelze prokázat a navrhuje tedy vydání zprošťujícího rozhodnutí. V závěru svého vyjádření pak kárně obviněný navrhovatelce vytýká, že celý případ medializovala (článek na serveru www.seznam.cz z 28. 1. 2010).

Navrhovatelka v replice z 12. 4. 2010 k vyjádření kárně obviněného uvedla, že záznamy odposlechnů mají být podle § 88 odst. 7 trestního řádu zničeny až po třech letech od pravomocného skončení trestní věci; ve věci obviněného Mgr. Š. nebylo prozatím ukončeno přípravné řízení. Navrhovatelka namítá, že mezi Mgr. Š. a kárně obviněným se nejednalo o soukromé hovory, neboť se rozhovory týkaly právě trestní věci obviněného Mgr. Š. Navrhovatelka proto v návrhu na zahájení kárného řízení uvedla výlučně projevy kárně obviněného vztahující se k této trestní věci. Navrhovatelka připomíná, že v případě státního zástupce je právo na svobodnou volbu povolání ve smyslu čl. 26 odst. 2 Listiny omezeno § 17 a § 24 zákona o státním zastupitelství. Navrhovatelka je povinna sledovat plnění povinností jí podřízených státních zástupců, nedisponuje však žádným „inspekčním orgánem“, který by porušení povinností dokumentoval; může využít pouze postup podle § 14 zákona o státním zastupitelství, příp. vysvětlení podle § 15 odst. 1 cit. zák. Navrhovatelka si je vědoma, že dochází ke kolizi práva na soukromí a zájmu na řádném fungování soustavy státního zastupitelství; ve smyslu nálezu Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 191/05 je na nezávislém soudu, aby uvážil, zda při střetu práv stojících na stejné úrovni nebylo upřednostněno jedno z práv neodůvodněně. Navrhovatelka odmítá, že by věc medializovala; byla kontaktována redaktorem deníku Právo telefonicky s žádostí o informaci, což odmítla, na e-mailovou žádost poté reagovala krátkým sdělením. Konečně navrhovatelka uvádí, že na jednání kárně obviněného byla upozorněna policejním orgánem, nemohla je tedy nechat bez reakce, neboť by tím vysílala negativní signál mimo soustavu státního zastupitelství.

Dne 5. 5. 2010 pak kárný soud obdržel doplnění důkazních návrhů ze strany navrhovatelky, a to o výslechy následujících svědků: D. Š., P. B., redaktora deníku Právo, JUDr. J. K., PhD., advokáta, Mgr. M. Š., JUDr. R. Č., JUDr. A. Z., okresní státní zástupkyně Plzeň-město.

Kárně obviněný ve svém stanovisku z 10. 5. 2010 zpochybňuje názor navrhovatelky, že v projednávaném případě dochází ke kolizi základních práv; „zájem na řádném fungování soustavy státního zastupitelství“ totiž není základním právem, v jehož prospěch by mohlo být omezeno právo na soukromí kárně obviněného. Dále se opětovně vyjadřuje k nepřijatelnosti provedení důkazu odposlechy telefonních hovorů kárně obviněného a Mgr. Š. V podání ze dne 25. 5. 2010 pak důkazní návrhy navrhovatelky sumarizuje o argumentuje ve prospěch svého názoru, že jednak jde o důkazy nezákonné, a to pokud jde o odposlechy telefonních hovorů, neboť ve vztahu ke kárně obviněnému byly opatřeny v rozporu s čl. 7 odst. 1 a čl. 13 Listiny základních práv a svobod a § 88 trestního řádu, jednak výslechy svědků Ř. a manželů Š. označuje za nadbytečné (není sporu o tom, že se tito lidé setkávají, ale to není předmětem kárného řízení). Výslechy svědků B. a K. označuje rovněž za nezákonné, neboť veškeré poznatky k tomu, o čem by mohli vypovídat, musejí pocházet z telefonních odposlechnů (alespoň z kárného návrhu nic jiného neplyne). O čem by měl vypovídat svědek Č. není vůbec jasné. O čem má vypovídat svědkyně Z. je rovněž nejasné, neboť s ohledem na formulaci skutku se lze víceméně jen

dohadovat, jaké jednání je kárně obviněnému ve vztahu k vedoucí státní zástupkyni Okresního státního zastupitelství Plzeň – město vytýkáno.

Ústní jednání před kárným soudem proběhlo 16. 9. 2010 za přítomnosti kárně obviněného, jeho obhájce a navrhovatelky.

Kárně obviněný využil svého práva a odepřel v této věci vypovídat.

Ke skutku vymezenému v kárném návrhu považuje kárný soud za nezbytné úvodem zdůraznit, že jej tvoří následující dílčí skutky, spočívající podle obsahu kárného návrhu

a) v krocích činěných ve prospěch obv. Mgr. M. Š. nejméně v době od 5. 11. 2009 do 16. 11. 2009

- aa) jednak v aktivním obstarávání právního zastoupení obviněného advokátem
- ab) jednak v působení na redaktora deníku Právo na zveřejnění vyjádření Mgr. Š., pokud jeho trestní věc skončí jinak než odsouzením

b) po seznámení se s usnesením o zahájení trestního stíhání Mgr. Š.

- ba) poskytoval obviněnému návod, jak má vypovídat slovy: „...ty řekneš úplně jednoduše, že no jasně... já jsem vůbec nepředpokládal no, že by to mělo jít na jeho účet. Já jsem měl za to, že to, co je mé, půjde na můj účet...“
- bb) opakovaně znevažoval práci orgánů činných v trestním řízení včetně dozоровé státní zástupkyně slovy: „...to je takovej obrvůl, ten zpracovatel... je to blb, který si myslí, že je strašně chytřej... toho se bát nemusíš...“
- bc) obviněnému opakovaně vyslovoval svoji podporu slovy: „...hele, jednou v životě bych si přál přijít k penězům a mít proti sobě takovýho vola... spi opravdu v klidu, svěř se do mých rukou... tohle rozbijeme, tak to ti garantuju, s tím nebude problém...“

příčemž jednání sub. a) i b) se dopustil přesto, že ho JUDr. A. Z., okresní státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství Plzeň - město dne 5. 11. 2009 upozornila, aby se v této věci neangažoval, tohoto pokynu nedbal,

c) aktivity ve prospěch Mgr. M. Š. činil ve dnech 9. 11. a 16. 11. 2009 v průběhu pracovní doby.

Kárný soud musel jako otázku stěžejní posoudit, zda disponuje procesně použitelným důkazem, jenž by potvrdil, že se vymezený skutek stal a že se jej dopustil kárně obviněný.

Z hlediska vytýkaného skutku bylo třeba primárně prokázat, že kárně obviněný učinil ony specifikované kroky ve prospěch Mgr. Š. a dále, že se dopustil přesně specifikovaných verbálních výroků v telefonickém rozhovoru s touto osobou. Navrhovatelka ve svém návrhu neuvádí jakýkoli jiný zdroj poznatků o vytýkaném jednání, než informace pocházející z odposlechů a záznamu telekomunikačního provozu, kterých se jí dostalo od Policie ČR, která jimi disponovala jako orgán činný v trestním řízení ve věci trestně stíhaného Mgr. Š. Za této situace je kárný soud postaven před řešení otázky, zda je možno v kárném řízení provést přípustně důkaz shora uvedenými protokoly a poslechem příslušných označených záznamů. Pouze v případě, že by odpověď byla kladná, přicházejí v úvahu k provedení důkazy svědeckými výpověďmi navrhovatelkou označených svědků, neboť tyto svědci by museli být nesporně

konfrontování s těmito záznamy (ať již latentně či konkrétně). Bude-li odpověď záporná, nelze k navrženým svědeckým výpovědím přistoupit, neboť svědci by byli pod tlakem trestní odpovědnosti nuceni vypovídat o skutečnostech, o nichž jediné poznatky vzešly z odposlechu telefonních hovorů a záznamů telekomunikačního provozu nařízeného v rámci trestního řízení proti Mgr. Š. Také pouze a jedině v tomto případě by bylo třeba objasnit skutkové okolnosti pokynů okresní státní zástupkyně a dodržování pracovní doby.

Kárný soud vzal za prokázané, že existují záznamy telefonických hovorů a telekomunikačního provozu telefonu Mgr. M. Š., proti němuž bylo v inkriminované době (tedy v době počínaje 5. 11. 2009) vedeno trestní stíhání pro podezření ze spáchání trestného činu zpronevěry podle § 248 odst. 1, 4 trestního zákona (kárný soud zjistil tuto skutečnost z usnesení o zahájení trestního stíhání ze dne 4. 11. 2009 čj. KRPP-9255/TČ-2009-030080, které opatřil v rámci předběžného šetření). Tyto záznamy mají sloužit jako důkazní prostředek v řízení o kárné odpovědnosti státního zástupce JUDr. L. Ř.

Řízení o odpovědnosti za kárné provinění státního zástupce je řízením v řadě ohledů specifickým; je vedeno před Nejvyšším správním soudem jako soudem kárným, kárné senáty mají zákonem určené specifické složení, proces se řídí zákonem č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, a podpůrně (§ 25 zákona o řízení) trestním řádem. Jak v minulosti vyložil Ústavní soud, platí v tomto řízení uplatnitelnost základních procesních kautel ovládajících dokazování v trestním procesu, ačkoliv to neznamená, že kárné řízení je totéž co řízení trestní. Přiměřené použití trestního řádu znamená tolik, že ustanovení trestního řádu se použijí s přihlédnutím ke smyslu a podstatě kárného řízení, jímž je mimo jiné ochrana integrity soustavy státního zastupitelství a důvěra veřejnosti v odborný a nestranný výkon funkce státního zástupce (III. ÚS 1076/07). K povaze kárného řízení se také vyslovil Nejvyšší správní soud jako soud kárný ve svém rozhodnutí č. j. 12 Ksz 1/2009 – 58 ze dne 27. 4. 2010 (dostupný na www.nssoud.cz), v němž se přiklonil – za současného stavu judikatury Ústavního soudu vyjádřeného v nálezu sp. zn. I. ÚS 182/05 – k názoru, že v kárném řízení je třeba garantovat účastníkům procesní práva plynoucí z čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (publikovaná pod č. 209/1992 Sb., dále též „Evropská úmluva“), s ohledem na názor Ústavního soudu, že se jedná vlastně o spor pracovníprávní, spíše ve větvi civilních práv a závazků. Za této situace kárnému soudu – jenž vnímá rozporuplnost určujících východisek – nezbývá, než posoudit přípustnost použití navrhovatelkou vznesených důkazních prostředků jak prizmatem procesních kautel ovládajících řízení trestní, tak řízení civilní.

Zásadním společným východiskem je uznání práva každého na respektování jeho soukromého života v intencích čl. 7 odst. 1 a čl. 13 Listiny základních práv a svobod. Právo na ochranu tajemství zpráv podávaných telefonem spolu se svobodou osobní a dalšími ústavně zaručenými základními právy dotváří osobnostní sféru jedince, jehož individuální integritu jako zcela nezbytnou podmínku jeho důstojné existence a rozvoje lidského života vůbec, je nutno respektovat a důsledně chránit na důkaz úcty k právům a svobodám člověka a občana (srov. nálezy Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 536/2000, II. ÚS 615/06). Průlom do této ochrany je možný pouze v zájmu ochrany demokratické společnosti, případně v zájmu ústavně zaručených základních práv a svobod jiných. Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod v čl. 8 garantuje, že „(1) Každý má právo na respektování svého soukromého a rodinného života, obydlí a korespondence. (2) Státní orgán nemůže do výkonu tohoto práva zasahovat kromě případů, kdy je to v souladu se zákonem a nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, hospodářského blahobytu země, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných“. Evropský soud pro lidská práva v řadě případů již rozhodl, že jednak telefonní hovory spadají pod pojmy „soukromý život“ a „korespondence“ ve smyslu čl. 8 Úmluvy, jednak že ochrana čl. 8 Evropské úmluvy se vztahuje i na tzv. třetí osoby

(srov. případy *Lambert proti Francii*, rozsudek ze dne 24. 8. 1998, stížnost č. 3618/94, *Matheron proti Francii*, rozsudek ze dne 29. 3. 2005, stížnost č. 57752/02). Vnitrostátní právo umožňující zásah do základního ústavním pořádkem garantovaného práva proto musí předvídatelně a slučitelně s principy právního státu stanovit, zda a nakolik je možné tento zásah směřovat i vůči jiným osobám než držitelům odposlouchávané telefonní linky; v případě takové úpravy pak platí základní ústavní premisa, že státní moc lze uplatnit jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon (čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod).

Odposlouchávání telefonních hovorů veřejnou mocí představuje vážné omezení základních práv; **taková omezení pak nesmějí být užívána k jiným účelům, než pro které byla stanovena** (čl. 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod). Z ústavního pořádku plyne, že k prolomení ochrany může ze strany veřejné moci dojít jen výjimečně, je-li to nezbytné a účelu sledovaného veřejným zájmem nelze dosáhnout jinak. Ústavně aprobovaným veřejným zájmem je nesporně zájem na stíhání trestných činů; podle § 88 odst. 1 tr. řádu může být vydán příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu, je-li vedeno trestní řízení pro zvlášť závažný zločin nebo pro jiný úmyslný trestný čin, k jehož stíhání zavazuje vyhlášená mezinárodní smlouva – této kvalifikaci (a to i před účinností nového trestního zákona) odpovídal trestný čin zpronevěry podle § 248 odst. 1, 4 trestního zákona (resp. § 206 odst. 5 písm. a/ zákona č. 40/2009 Sb.) Vůči trestně stíhanému Mgr. Š. tedy byl odposlech nařízen na základě zákona (tr. řádu). Pokud jde o tzv. třetí osoby, stanoví tr. řád v § 88 odst. 6 poslední větě, že v jiné trestní věci, než je ta, pro níž byl odposlech a záznam proveden, lze záznam jako důkaz užít tehdy, pokud je i v této věci vedeno trestní stíhání pro trestný čin uvedený v odstavci 1 § 88, nebo souhlasí-li s tím uživatel odposlouchávané stanice (souhlas má význam jen u trestných činů vyjmenovaných v odstavci 5 § 88). Trestní řád tedy umožňuje zasáhnout právo na soukromí osob, jejichž hovory byly zaznamenány v souvislosti s odposlechem telefonu jiného uživatele jen za podmínky, že taková osoba bude trestně stíhána pro stejně závažný trestný čin, pro nějž došlo k nařízení odposlechu. Použití záznamů z trestního řízení pro jiné typy soudního řízení, včetně řízení o kárné odpovědnosti státního zástupce, žádný zákon neupravuje. Naopak, i v rámci pracovněprávních vztahů (za které Ústavní soud primárně považuje vztah státního zástupce a státu včetně kárného řízení) je pamatováno na ochranu zaměstnancova soukromí (srov. § 316 zákoníku práce, zákon č. 262/2006 Sb.) a ve stejném duchu rozhoduje i Evropský soud pro lidská práva (srov. kupř. případ *Copland proti Spojenému království*, rozsudek ze dne 3. 4. 2007, stížnost č. 62617/00, v němž tento soud vyložil, že na telefonní hovory z firemních prostor se vztahuje ochrana čl. 8 Úmluvy).

Není tedy v právním řádu České republiky ani úprava, která by explicitně umožňovala tajné odposlouchávání telefonních hovorů zaměstnanců v pracovněprávním vztahu (a jest velmi pochybno, zda by zájem na řádném výkonu funkce státního zástupce a důvěryhodnosti státního zastupitelství jako součásti moci výkonné byl ústavně aprobovatelným veřejným zájmem, který by byl sto takovou zákonnou úpravu odůvodnit), přičemž jak shora vyloženo, bez zákonného podkladu, který předvídá takový zásah vůči zaměstnanci, nelze vůbec o legalitě takového zásahu uvažovat, a neexistuje ani zákonná úprava, která by připustila použití již získaných záznamů v trestním řízení k jiným účelům než stanoví § 88 odst. 6 tr. řádu. Za této situace nepřichází v úvahu, aby kárný soud per analogiam použil § 89 odst. 2 tr. řádu (podle něhož za důkaz může sloužit vše, co může přispět k objasnění věci). Tento postup by učinil zbytečnými záruky obsažené v jiných ustanoveních trestního řádu upravujících, jakým způsobem musí orgány činné v trestním řízení postupovat, aby formou tajného sledování získaly procesně použitelný důkaz.

Pro úplnost kárný soud uvádí, že ani v případě, že by kárné řízení bylo považováno za ryze pracovněprávní spor, nebylo by možno bez výslovné právní úpravy odposlech použít

k důkazu, neboť soudní řízení samo o sobě nepředstavuje projev tzv. úřední licence podle § 12 odst. 2 občanského zákoníku (srov. k tomu blíže nálezy Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 191/05).

Nejvyšší správní soud jako soud kárný konečně připomíná, že Ústavní soud v případě sp. zn. I. ÚS 3038/07 dospěl k závěru, že „...nepovažuje zákonodárcem dodržovanou diferencí mezi účely legitimujícími narušení soukromí za náhodnou či důsledek opomenutí. Naopak. Spatřuje v ní záměr, jehož cílem je ochrana proti nebezpečné koncentraci moci (*scientia potentia est – informace mají mocenský potenciál*) a vytvoření pojistky proti jejímu zneužití...“. Proto Ústavní soud v citované věci nepřipustil použitelnost odposlechu získaného Vojenským obranným zpravodajstvím v trestním řízení, přičemž zdůraznil, že ani ústavně aprobovaný účel trestního řízení nemůže být oporou pro zákonem nepředvídaný způsob získávání, shromažďování a nakládání s informacemi. Tím spíše nemůže být oporou pro zákonem nepředvídaný způsob získávání, shromažďování a nakládání s informacemi veřejný zájem na řádném chodu státního zastupitelství.

Nejvyšší správní soud jako soud kárný nepřehlédl okolnosti, za jakých navrhovatelka získala a shromáždila informace, které posléze použila k podání kárného návrhu; Policie České republiky poskytla navrhovatelce v postavení účastníka pracovněprávního vztahu (stále nezbývá než se vrátet k definici vyjádřené Ústavním soudem v nálezu sp. zn. I. ÚS 182/05) vykonávajícího správu státního zastupitelství v oblasti personální včítaje v to i dohled nad řádným plněním povinností státních zástupců u okresního státního zastupitelství v jeho obvodu (srov. § 13a, § 13g odst. 1 písm. a/, písm. d/ a § 13i zákona o státním zastupitelství) poměrně rozsáhlý soubor informací z trestního řízení proti Mgr. Š., v němž byly zachyceny i informace o kárně obviněném státním zástupci – přitom pro takový postup neshledává kárný soud žádnou zákonnou oporu. Jednak od 1. 4. 2009 platil § 8c tr. řádu ve znění zákona č. 52/2009 Sb., podle něhož nikdo nesmí bez souhlasu osoby, které se takové informace týkají, zveřejnit informace o nařízení či provedení odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu podle § 88 nebo informace z něj získané (přičemž je třeba zdůraznit, že tyto informace nebyly navrhovatelce předány při výkonu působnosti státního zastupitelství, jak je definována v § 4 zákona o státním zastupitelství, nýbrž v rámci správy státního zastupitelství, v podstatě pracovněprávní agendy), jednak takové oprávnění nelze dovodit ani ze zákona o státním zastupitelství, pokud se jedná o sféru mimo jeho působnost upravenou v § 4. Osobní integrita kárně obviněného tak byla podle názoru kárného senátu narušena již tím, že Policie ČR poskytla konkrétní záznamy odposlechů navrhovatelce jako tomu, kdo činí úkony v pracovněprávním vztahu, jehož účastníkem na straně zaměstnavatele je stát, a dále tím, že navrhovatelka vyžadovala podle ustanovení § 14 zákona o státním zastupitelství upravujícím právní nástroje k realizaci jeho působnosti ve smyslu § 4 po Policii ČR informace pro účely personální, resp. pracovněprávní (za něž nutno považovat i disciplínu a dodržování povinností v rámci pracovněprávního vztahu).

Ani účel kárného řízení (tj. zejména zajištění důvěryhodnosti soustavy státního zastupitelství) nemůže být oporou pro zákonem nepředvídaný způsob získávání, shromažďování a nakládání s informacemi. Kárný soud je si vědom, že postavení kárných žalobců v řízení o kárné odpovědnosti státních zástupců je procesně často obtížné; je však třeba vzít v úvahu, že nepřipouští-li trestní řád použití odposlechů u jakýchkoli trestných činů, leč pouze u zvláště závažných, pak tím spíše nelze tento důkazní prostředek užít v řízení disciplinární povahy.

Konečně Nejvyšší správní soud jako kárný soud připomíná i dřívější judikaturu kárných soudů (Vrchního soudu v Praze a Vrchního soudu v Olomouci), které souhlasně judikovaly (srov. rozhodnutí Vrchního soudu v Praze sp. zn. 1 Ds 7/2005 a Vrchního soudu v Olomouci

sp. zn. 1 Ds 18/2006), že v kárném řízení není možné odposlech a záznam telekomunikačního provozu získaný v trestním řízení připustit jako důkaz.

Za této situace zamítl kárný soud nejen návrh na provedení důkazu záznamem odposlechu, ale i návrhy na provedení výslechů svědků, kteří by přímo či nepřímo museli být konfrontováni s odposlechy a záznamem telekomunikačního provozu; takové dokazování by vedlo k obcházení nepřipustnosti odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu jako důkazu dovozeného kárným soudem shora, neboť veškeré poznatky k jednání, které navrhovatelka kladla kárně obviněnému za vinu, pocházely z odposlechů a záznamu telekomunikačního provozu.

V situaci, kdy kárný soud nemůže k důkazu použít prostředky, které navrhovatelka navrhla, tj. záznamy odposlechů telefonických hovorů mezi kárně obviněným a Mgr. Š., ani svědecké výpovědi vážící se nezbytně nutně ke skutečnostem zřejmým pouze z těchto odposlechů, nezbývá kárnému soudu než v tomto řízení konstatovat, že skutek popsáný v kárném návrhu se nestal (resp. nebylo prokázáno, že se stal). Jen pro úplnost pak kárný soud dodává, že akceptoval skutečnost, že navrhovatelka poté, co soud odůvodnil svůj náhled na možnost použití odposlechů v kárném řízení, netrvala na provedení listinných důkazů, které v návrhu původně uváděla.

Proto kárný soud kárně obviněného podle § 19 odst. 2 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, návrhu na zahájení kárného řízení zprostil; v řízení před kárným soudem nebylo prokázáno, že se návrhem vytykány skutek stal. Kárnou žalobu pak nemohou samostatně odůvodnit okolnosti, za nichž mělo k vytykanému jednání dojít (upozornění JUDr. A. Z., využívání pracovní doby).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. září 2010

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu